

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

627

Vragen van het lid **Kat** (D66) aan de Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen over *het artikel Jamal Oulel zet met zijn fintech Socialdebt incassobureaus buitenspel* (ingezonden 16 augustus 2022).

Antwoord van Minister **Schouten** (Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen) (ontvangen 7 november 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 3938.

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Jamal Oulel zet met zijn fintech Socialdebt incassobureaus buitenspel»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Herkent u het beeld dat met snelle financiële ondersteuning soms veel grotere problemen worden voorkomen? En dat deze investering ergens anders kostenbesparing kan opleveren?

Antwoord 2

Ja, ik herken dat beeld. Het hebben van geldzorgen kan grote consequenties hebben voor de mensen die het betreft. Geldzorgen staan vaak aan het begin van een keten aan problemen: financiële problemen, maar ook problemen op gebieden als opleiding en werk, fysieke en mentale gezondheid, opvoeding en wonen. Deze problemen leiden tot grote zorgen en veel stress. Door geldzorgen snel aan te pakken en financiële ondersteuning te bieden, kan veel leed worden voorkomen, de bron van tal van andere problemen worden weggenomen en kunnen de hoge maatschappelijke kosten die hiermee samenhangen worden bespaard. De Aanpak geldzorgen, armoede en schulden die het kabinet op 12 juli jl. aan uw Kamer heeft gezonden, bevat acties en maatregelen die o.a. geldzorgen moeten voorkomen en- indien toch schulden ontstaan- deze sneller moeten oplossen.² Iedereen die dat nodig

¹ mt/sprout, 15 augustus 2022, «Jamal Oulel zet met zijn fintech Socialdebt incassobureaus buitenspel», (Jamal Oulel zet met zijn fintech Socialdebt incassobureaus buitenspel (mtpsprout.nl)).

² Kamerstuk 24 515, nr. 643

heeft, moet kunnen rekenen op aandacht en hulp. Vertrouwen en oog hebben voor de behoeften van mensen zijn daarbij belangrijke uitgangspunten.

Vraag 3

Is een initiatief als Socialdebt, als lokaal bewezen effectieve aanpak, mogelijk om dit in kaart te brengen en op te schalen door middel van publieke en private partners? Juist vanuit de gedachte «nadrukkelijk inzetten op bewezen effectieve interventies en bestendigen van wat er al is en werkt»? Bijvoorbeeld door middel van het Pact Schuldzorgenvrij Nederland met SchuldenlabNL? Welke belemmeringen in wet- en regelgeving zijn er?

Antwoord 3

Socialdebt is een mooi initiatief dat jongeren met beginnende schulden de benodigde ruimte, adempauze en perspectief biedt om hun financiële problemen op te lossen. Via een app kunnen de jongeren hun facturen uploaden en betalen. Socialdebt neemt de schulden vervolgens over en incasseert zonder dat daar verhogingen en boetes tegenover staan. Een dergelijke vroegtijdige interventie kan voorkomen dat beginnende schulden uit de hand lopen en de financiële zelfredzaamheid van jongeren vergroten. Dit is belangrijk om financiële problemen later in het leven te voorkomen. Ik zet inderdaad in op bewezen effectieve aanpakken. Het opschalen van bewezen effectieve aanpakken vindt plaats vanuit de behoefte van gemeenten. Gemeenten geven zelf binnen de gestelde wettelijke kaders vorm aan hun schuldhulpverlening met een eigenstandige keuze uit beproefde aanpakken. Hiertoe zijn in principe geen belemmeringen in wet- en regelgeving aanwezig. De fintech Socialdebt bevindt zich in de opstartende fase met nu maximaal 80 deelnemers in de regio Rotterdam. Deze eerste fase zal worden geëvalueerd. Daarna kunnen betere uitspraken worden gedaan over de effectiviteit van de aanpak en of het zich leent voor opschaling. Ik blijf hiertoe nauw contact houden met Socialdebt en de gemeente Rotterdam om dit te kunnen vaststellen.

Vraag 4

U heeft aangegeven dat het nationale Waarborgfonds Saneringskredieten breder toegankelijk moet worden en dat u daarom pilots subsidieert voor jongeren en ondernemers met schulden, zou een initiatief als Socialdebt ingezet kunnen worden als onderdeel van het Waarborgfonds saneringskredieten waar gemeenten gebruik van kunnen maken voor jongeren? Juist vanuit de gedachte «dat meer mensen eerder en betere schuldhulpverlening ontvangen en sneller perspectief hebben op een financieel zorgeloze toekomst»? Waarom wel of waarom niet? Welke belemmeringen in wet- en regelgeving zijn er?

Antwoord 4

Het Waarborgfonds Saneringskredieten dekt financiële risico's af van gemeenten op het moment dat mensen saneringskredieten niet meer kunnen terugbetalen. Het gaat dan om mensen die bij de gemeentelijke schuldhulpverlening in beeld zijn en reeds problematische schulden hebben. Met een saneringskrediet worden de schulden in één keer afgelost door een schuldregeling met schuldeisers te treffen die een groot deel van de schuld kwijtschelden. Iemand heeft dan alleen nog een schuld bij de gemeente. Die schuld wordt vervolgens in maximaal drie jaar afbetaald. Dat geeft rust en ook ruimte om te werken aan financiële redzaamheid, bijvoorbeeld een (betere) baan. Het initiatief Socialdebt is een interventie in een eerdere fase en wil juist voorkomen dat jongeren met problematische schulden te maken krijgen. Dit is ook belangrijk, maar hiervoor is het Waarborgfonds saneringskredieten niet bedoeld.

Vraag 5

Zou een initiatief als Socialdebt samen met gemeenten, maatschappelijke organisaties en vrijwilligers ondersteund kunnen worden als onderdeel van experimenteren met innovatieve financieringsvormen? Juist vanuit de gedachte «een overheid die werkt voor mensen en voorziet in laagdrempelige, eenvoudige, mensgerichte financiële hulp en sociale incasso»? Waarom wel of waarom niet? Welke belemmeringen in wet- en regelgeving zijn er?

Antwoord 5

Zoals ik in het antwoord op vraag 3 heb aangegeven is op dit moment nog niet voldoende inzicht in de effectiviteit van Socialdebt. De opstartfase zal eerst moeten worden afgerond om duidelijkheid te krijgen in hoeverre de dienstverlening van Socialdebt effectief is. Ook moet deze fase inzicht bieden of de organisatie in staat zal zijn om grotere groepen jongeren te bereiken en vervolgens de juiste ondersteuning te bieden. Ik blijf in contact met Socialdebt en de gemeente Rotterdam om snel te kunnen beoordelen of eventuele opschaling mogelijk is bij positieve resultaten.

Vraag 6

Bent u bereid om deze vragen te beantwoorden voor het commissiedebat Armoede- en Schulden van 19 oktober 2022?

Antwoord 6

Het commissiedebat heeft plaatsgevonden op 6 oktober jl. Het beantwoorden van de vragen voor dit debat is helaas niet gelukt.